

İSTİHDAM VERGİ YÜKÜ (OECD, 2012)

5 puanlık işveren prim indirimi başta olmak üzere istihdama getirilen vergisel desteklerin (kadınlar, gençler, ilave istihdam ve mesleki eğitim teşvikleri vb.) sonucunda, 2008 yılından bu yana, istihdam vergi yükümüz yavaş da olsa azalışa geçmiştir.

OECD'nin 2013 Mart sonunda özet sonuçları açıklanan "OECD Taxing Wage 2012" başlıklı yıllık raporunda, 2012 yılında, 34 OECD ülkesi içinde Türkiye'nin toplam istihdam vergi yükü %36,9'dur. "eşi çalışmayan, iki çocuklu ortalama ücretli bir çalışan" üzerinden yapılan bu sıralamada, birinci sırada %43,1 ile Fransa bulunmaktadır. Yunanistan %43,0 ile ikinci sıraya gelirken, üçüncülük %41,4 ile Belçika'ya aittir. **Türkiye, bu sıralamada 8. gözükmektedir.** OECD ortalaması %26,1'dir. OECD ortalaması ile Türkiye arasındaki fark 10.8 puandır.

"Bekar ve çocuksuz bir çalışan verilerine bakıldığında, bu kategoride istihdam vergi yükü oranımız %38,2'dir. OECD ortalaması %35,6'dır. İlk üç ülke sıralaması %56,0 ile Belçika, %50,2 ile Fransa ve %49,8 ile Almanya'dır. Türkiye 34 OECD ülke sıralamasında 17. gözükmektedir.

2011 verileri ile karşılaştırıldığında, eşi çalışmayan, iki çocuklu ortalama ücretli çalışan açısından, Türkiye, %37,0 ile yine 8. sırada idi. Bekar ve çocuksuz bir çalışan açısından ise, 2011 Türkiye sıralaması 17'idi. Dolayısıyla, Türkiye, gerek bekar ve çocuksuz, gerekse eşi çalışmayan, iki çocuklu ortalama ücretli çalışanın istihdam vergi yükü açısından 2011 ve 2012 yıllarında konumunu korumuştur.

OECD'nin raporunda, eşi çalışmayan, iki çocuklu ortalama ücretli çalışanın istihdam vergi yükü, 2000 ile 2012 arasındaki dönem itibarıyla sıralamıştır. İstihdam vergi yükü OECD ortalaması, 2000 yılında %27,7 iken, 2012 yılında bu oran %26,1 olarak gerçekleşmiştir. OECD 21 AB ortalaması, 2000 yılında %32,7, 2012'de ise %30,8'dir. Türkiye'ye baktığımızda, gelişim şöyle seyretmiştir. 2000 yılında, istihdam vergi yükü oranı %40,4'tür. 2004 ve 2005 yıllarında %42,8 olarak gerçekleşmiştir. 2006 ve 2007 yıllarında % 42,7'dir. İstihdam vergi yükü oranı 2008'de % 38,7'ye ve 2009'da %36,0'a düşerken 2010'da %36,6, 2007'de bir miktar yükselerek %37,0 olmuş, 2012'de ise %36,9 olarak gerçekleşmiştir. 2000 yılına göre karşılaştırıldığında Türkiye'deki azalış 3.5 puandır. OECD'nin, eşi çalışmayan, iki çocuklu ortalama ücretli çalışan üzerinden hesaplanan istihdam vergi yükünün, 34 OECD ülkesi bazında, 2000-2012 dönemselsel gelişimi ekte sunulmaktadır.

Sonuç olarak, istihdam vergi yükümüz, 2000'e göre 2012'de azalmıştır. Uluslararası karşılaştırmalarda en fazla kullanılmakta olan eşi çalışmayan iki çocuklu ortalama ücretli bir çalışanı dikkate aldığımızda, bu kategoride OECD gelindeki azalış 1.6 puan iken, Türkiye'de 3.5'tir. Dolayısıyla, istihdam vergi yükü kulvarında, Türkiye aşama kaydetmekle birlikte, **rekabetçi bir büyüme için aradaki farkın azaltılması gerekmektedir.**

Gelir Vergisi ile İşçi ve İşverenin Sosyal Güvenlik Kuruluşlarına Ödedikleri Prim Toplamının İşgücü Maliyeti İçindeki Oranı										
Eşi çalışmayan, iki çocuklu ortalama ücretli çalışanın işgücü maliyetinin %'si olarak (2000-2012)										
	2000	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Australia	23,4	15,8	17,0	17,1	14,9	14,9	14,2	14,6	15,2	16,5
Austria	35,2	36,1	36,3	37,0	37,7	38,2	36,0	36,4	37,3	38,0
Belgium	42,6	42,7	40,3	40,3	40,3	40,6	40,4	41,2	41,4	41,4
Canada	23,9	21,5	21,5	21,9	19,4	19,3	17,1	18,1	18,5	18,2
Chile	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,2	6,2	6,3	7,0	7,0
Czech Rep.	22,0	28,9	27,0	26,0	21,3	20,8	20,9	21,1	22,2	20,7
Denmark	30,7	29,1	28,9	29,1	29,4	29,3	28,7	27,2	27,6	27,8
Estonia	32,8	31,8	30,7	27,3	29,5	26,8	29,8	31,0	31,8	32,3
Finland	40,7	38,0	38,4	37,9	38,2	38,4	37,2	37,1	37,1	37,3
France	41,2	41,8	42,2	42,3	42,4	42,4	42,6	42,7	43,0	43,1
Germany	35,3	35,0	35,4	35,8	35,6	35,3	33,8	33,0	34,0	34,2
Greece	40,7	42,6	42,5	43,7	42,1	41,3	40,9	39,4	43,4	43,0
Hungary	43,9	40,9	40,6	41,1	44,0	43,9	43,2	36,7	33,0	33,6
Iceland	13,1	18,6	19,6	19,8	19,1	18,4	15,0	19,2	21,3	22,7
Ireland	15,5	6,6	5,7	1,9	4,0	3,8	2,8	4,7	5,6	6,4
Israel	24,8	22,5	22,2	20,2	21,0	18,6	17,0	15,9	15,4	15,1
Italy	39,3	37,2	36,3	36,6	35,7	36,6	36,9	37,8	38,4	38,3
Japan	21,0	23,5	23,9	23,6	23,8	24,0	23,6	22,1	23,1	25,5
Korea	15,7	16,0	16,2	16,8	17,5	17,8	17,1	17,8	18,0	18,5
Luxembourg	13,5	10,2	10,8	11,4	12,7	11,2	11,1	11,6	13,7	13,3
Mexico	12,4	15,2	14,7	15,0	15,9	15,1	15,3	15,5	18,7	19,0
Netherlands	29,9	29,6	29,7	29,1	29,6	30,3	29,7	30,8	30,9	32,0
N. Zealand	13,6	17,0	12,8	0,5	0,8	0,7	-0,3	-0,9	-1,1	0,6
Norway	28,4	29,9	29,6	30,0	30,5	30,8	30,5	30,7	31,2	31,3
Poland	33,3	36,8	37,1	37,4	32,4	28,4	28,4	28,4	28,4	29,6
Portugal	30,2	28,4	27,5	28,3	27,7	26,3	25,4	26,3	28,1	26,9
Slovak Republic	30,8	27,1	22,1	23,0	23,9	25,3	22,8	22,9	24,9	25,8
Slovenia	25,0	26,2	24,2	24,2	24,5	23,1	22,1	22,9	23,2	22,8
Spain	32,3	33,0	33,4	33,6	32,9	32,0	32,4	34,0	34,3	35,4
Sweden	44,3	42,8	42,6	41,6	39,4	39,2	37,7	37,2	37,4	37,5
Switzerland	11,3	10,9	11,0	10,6	11,0	8,9	9,8	9,9	9,9	9,5
Turkey (1)	40,4	42,8	42,8	42,7	42,7	38,7	36,0	36,6	37,0	36,9
U. Kingdom	27,8	27,8	27,9	28,0	28,4	26,9	26,2	26,5	26,7	27,9
U. States	20,6	17,3	17,4	17,8	18,5	17,0	17,2	18,2	18,3	18,4
OECD-Average	27,7	27,3	26,9	26,4	26,3	25,6	24,9	25,1	25,7	26,1
OECD-EU 21	32,7	32,0	31,4	31,2	31,0	30,5	30,0	29,9	30,6	30,8

Kaynak: OECD, Taxing Wages 2013.
1. Wage figures are based on the old definition of average worker (ISIC D, Rev.3)